

Groep 3/4	Vorm	Tijd	Nodig
Lessenserie winter	Grote kring	20 minuten verwerking 10 minuten evaluatie	Doe-blad Waar komt het vandaan? Stuk fruit zoals een mandarijn, sinaasappel of een appel

APPELS IN DE WINTER?

Doel: Kinderen begrijpen dat het beter is om voedsel te kiezen dat niet van ver komt.

1 Achtergrondinformatie

Waar komt je eten vandaan? Een vraag waar kinderen, maar ook menig volwassene geen antwoord op kan geven. Wij leven allang niet meer met de seizoenen, als het om voedsel gaat. Zomer of winter: we kunnen druiven en aardbeien kopen. De sperziebonen komen uit Kenia en de kiwi's uit Nieuw-Zeeland. In Europa is het verplicht om te vermelden waar producten zoals vlees, eieren, vis, groente en fruit vandaan komen, maar er zijn ook producten waar dat niet op staat, zoals rijst of kaas. Het vervoeren van al deze producten van ver is milieubelastend. De sperziebonen uit Kenia komen bijvoorbeeld met het vliegtuig naar ons land. Sinaasappels uit Marokko of Spanje komen over land of over zee. Schepen en vrachtwagens hebben een lagere CO2-uitstoot dan vliegtuigen, dus zijn ze minder belastend voor het milieu. Maar het beste is natuurlijk om voedsel te kiezen dat niet zo ver hoeft te reizen.

2 Inleiding

Laat [het filmpje](#) van Janouk op het digibord zien.

3 Kern

Ga met de kinderen in de grote kring zitten. Laat een stuk fruit zien. (Of vraag of één van de kinderen een stuk fruit mee heeft: een mandarijn, een sinaasappel, een peer...) Vertel: Janouk wil weten hoe dat zit met appels in de winter. Laten we eens kijken of we daar achter kunnen komen.

Breng het gesprek op gang met vragen.

- Hoe groeien appels? (sinaasappels / peren / mandarijnen / bananen etc.)
- Welke soorten groenten en fruit kunnen in Nederland groeien?
- Waarom groeien hier geen sinaasappels of kiwi's?
- Waar komen die sinaasappels en kiwi's vandaan die in de winkel liggen?
- Hoe komen die groenten hier denk je? (vliegtuig, boot, vrachtwagen)
- Maakt het uit waar een appel vandaan komt? (Voor wie of wat maakt het wat uit?)
- Stel dat we alleen maar zouden kunnen eten wat groeit op dat moment. Dan hebben we dus heel veel in de zomer en heel weinig in de winter. Hoe losten mensen dat vroeger op denk je? (Bewaren in koele ruimtes, bijvoorbeeld de aardappels in de donkere kelder. Jam maken van de bremen. Voedsel in potten bewaren. Vlees kon lang bewaard worden door het in zout te leggen.)
- Wat zou je eten als er in de winter geen fruit zou zijn?
- Waarom is het belangrijk dat we fruit en groenten eten, ook in de winter?
- Wat gebeurt er met eten als je het lang bewaart?
- Waarom hebben mensen een koelkast? (De appels en peren in Nederland worden bewaard in een soort enorme koelkast, tot ze verkocht kunnen worden. Daarom vind je ook nog Nederlandse appels en peren in de winkel in de winter.)
- Als je een appel zou uitkiezen in de winkel, zou jij dan een appel uit een ver land kiezen of uit Nederland? Waarom?

4 Afsluiting

Laat de kinderen het Doe-blad zien. Leg uit wat de bedoeling is. Geef het mee naar huis. Spreek af wanneer ze het weer mee terugbrengen.

5 Evaluatie

Bespreek met de kinderen of ze wel eens mee gaan om boodschappen te doen. Zouden ze aan hun ouders/verzorgers kunnen uitleggen dat het eigenlijk beter is om eten te kopen dat niet uit een heel ver land komt? Laat een aantal kinderen voordoen hoe ze dat zouden uitleggen. Wat zouden ze kunnen doen als ze mee zijn naar de winkel?

Meer over voedsel?

Kijk eens op smaaklessen.nl voor lessen over de herkomst van eten. Wil je inzoomen op de appels? Kijk bij [Schooltv](https://schooltv.nl) en gebruik het zoekwoord: appels. Er is een filmpje over hoe appels in de winkels komen.